

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 7174
Tarih : 02.09.2024

10/1754

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Serhat ve Karadeniz bölgelerindeki cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlallerinin araştırılması ve çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

GEREKÇE

Serhat ve Karadeniz bölgelerindeki cezaevlerinde (Erzincan Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi, Erzincan L Tipi, Erzincan T Tipi, Erzincan Kadın, Rize Kalkandere L Tipi, Trabzon Beşikdüzü T Tipi, Giresun Espiye L Tipi ve Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevleri) yaşanan insan hakları ihlalleri, mahpusların temel hak ve özgürlüklerinin ciddi şekilde ihlal edildiğini göstermektedir. İnsan Hakları Derneği (İHD) tarafından yapılan incelemeler sonucunda hazırlanan rapor, tecrit uygulamalarının yaygınlığını, mahpusların çıplak aramaya maruz kaldığını, sağlık hizmetlerine erişimde ciddi engeller yaşandığını ve cezaevi yönetimi tarafından keyfi uygulamaların yaygın olarak sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır.

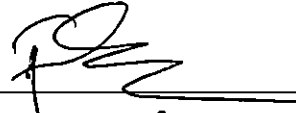
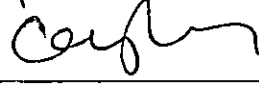
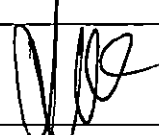
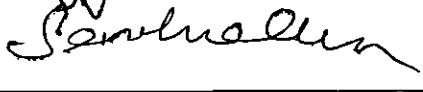
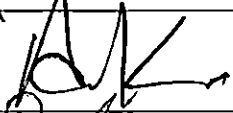
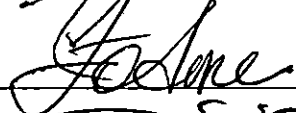
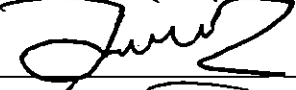
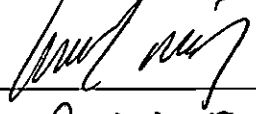
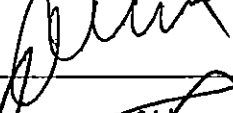
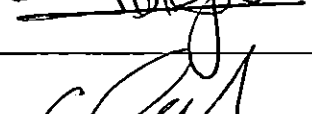
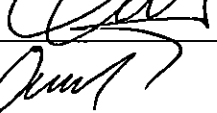
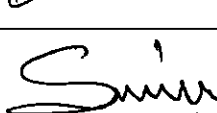
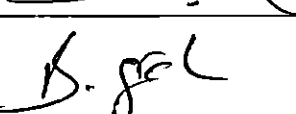
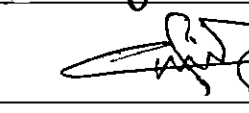
Özellikle tecrit uygulaması, mahpusların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını olumsuz yönde etkilemekte, onları toplumsal hayattan koparıp, insan onuruna aykırı bir şekilde izole etmektedir. Bu durum, Birleşmiş Milletlerin "Mandela Kuralları" olarak bilinen Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurallarına aykırı olup, insanlık dışı bir ceza kategorisi olarak değerlendirilmelidir. Tecrit, yalnızca mahpusların değil, onların ailelerinin de ruhsal sağlığını olumsuz etkileyen bir uygulamadır.

Çıplak arama uygulaması ve mahpusların itirazlarına karşı verilen disiplin cezaları da cezaevi yönetimlerinin keyfi ve orantısız güç kullanımını gözler önüne sermektedir. Bu tür uygulamalar, mahpusların onurlarını zedelemekte, psikolojik olarak yıpratıcı sonuçlar doğurmakta ve cezaevlerinde insan onuruna saygılı bir yaşam sürdürmelerini imkânsız kılmaktadır.

Sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan engeller, mahpusların yaşam haklarını doğrudan tehdit etmektedir. Hastane sevklerinin geciktirilmesi, çift kelepçe uygulaması ve hijyenik olmayan koşullarda yaşamaya zorlanma gibi durumlar, mahpusların sağlık haklarına erişimlerini ciddi şekilde kısıtlamaktadır. Mahpusların sağlık hizmetlerinden yararlanamaması, cezaevlerindeki kötü koşulların ve bu koşulların doğrudan yarattığı sağlık sorunlarının daha da derinleşmesine yol açmaktadır.

Bu nedenlerle, Serhat ve Karadeniz bölgelerindeki cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlallerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması, mahpusların temel haklarının korunması ve cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaların son bulması amacıyla bir Meclis Araştırması

açılması büyük önem arz etmektedir. Türkiye'nin uluslararası insan hakları yükümlölüklerini yerine getirmesi, mahpusların insan onuruna uygun bir şekilde yaşamalarını sağlamak ve cezaevlerinde adil bir düzenin tesis edilmesi için acilen harekete geçilmelidir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	